

Hasznos viták után tettek következtek

A Szegedi Kiskereskedelmi Vállalat pártszervezetének életéből

Rendkívül megnehezíti a kereskedelmi vállalatok pártszervezeteinek munkáját a széttagoltság. Hetven árudája van a szegedi Kiskereskedelmi Vállalatnak, azonkívül több más részlege. Nem minden árudában, részlegben van párttag, s emiatt a kommunisták mindennapi találkozására az üzletek dolgozóival egyelőre nem megvalósítható.

Létszámban erős pártszervezet van a vállalatnak — október előtt 44, ma 39 tagú —, nincs azonban minden árudában kommunista, napközben elfoglaltak az emberek, munkaidő után pedig ki-ki a saját dolga után igyekszik. Viszont a párttagok kivüliekkel való kapcsolat elmélyítése, a bizalom növelése elengedhetetlenül szükséges. Eppen ezért áthidaló megoldást kerestek mintegy két hónapja a pártvezetőség; felosztották egymás között az árudákat, amelyeket havonta legalább egyszer-kétszer meglátogatnak.

Pártserü bírálatok

Ezek a látogatások már a kezdeti időszakban eredményekkel jártak. Például a petőfitelepi 7-es számú boltban nem volt megfelelő az áruellátás: ezt a vállalatvezetőségnek feltárták és segítettek a panaszon. A 40-es árudában a mosdófelszerelés hiánya miatt nem volt biztosítva a tisztálkodási lehetőség. A pártszervezet közbenjárásával ezt is megoldották.

Természetesen nemcsak ilyen közvetett úton merülnek fel a vállalatban belüli problémák. A pártszervezet kezdeményezésére a vállalati központban dolgozó kommunisták részvételével nemrégiben aktívaértekezletet tartottak. Itt élesen, szemtől-szembe — pártserü keretek között — bírálták egymást az osztályok. Például felvetették az ellenforradalom után részben személycseréből is fakadó kezdeti hibákat, az adminisztráció, az áruforgalom közötti megmutatóközhang hiányát. Bírálták az igazgatót, az előadókat, s kérték az árudákban dolgozókkal való odaadóbb foglalkozást stb. Többen hangoztatták, bár ezek a hibák még nem mérgesedtek el, viszont éppen ezért azt szeretnék, hogy időben változtassanak rajta. A kommunista tanácskozásának meg is lett a gyümölcse —, vagyis megakadályozták, hogy az eredményes munkát rontsák a dolgozókat foglalkoztató, aprónak látszó megoldható hiányosságok.

Intézkedések

Heves viták zajlanak le a párttaggyűléseken, korábban az ellenkezője volt tapasztalható. Most nem kerülnek meg a problémákat a Kiskereskedelmi Vállalat kommunistái, sőt néha túlságosan is a belső élet hibáit ostromozzák, kevésbé foglalkoznak a vitahatástanul mutató jó munkával, általános politikai kérdésekkel. Ezek a viták nemcsak elhangzanak, hanem megfogható tettekkel is járnak.

A legutóbbi taggyűlésen merült fel például a Bartók téri vasbolt tühretlen állapota. Már intézkedések történtek — a lehetőségekhez képest — a megjavítására. Egyes üzletek hétfő délelőtti nyitvatartását — több helyen csak 11 órakor nyitottak — is megoldották a taggyűlésen elhangzottak után.

Jó irányban...

A felsorolt tények csak kezdeti eredmények. A pártszervezet a meglevő lehetőségekhez képest még nem elég mozgékony, tevékeny.

Kissé elmaradtak a Magyar—Szovjet Baráti Társaság megalakítása segítésével, az oktatási évre való előkészítéssel. Persze ebben közrejátszott a nyári erős szezonmunka, amely több kommunista vezetőt nagyon lekötött. Az út azonban, amelyen járnak, jó irányba visz. A kereskedelmi dolgozók naponta találkoznak az emberekkel.

Szegedi kutató eredményes rizskísérletei a Hortobágyon

Prettenhoffer Imre, a szegedi Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet osztályvezető kutatója évtizedek óta folytat különböző kísérleteket a Hortobágyon. Legújabb, úgynevezett »vízzerés«
kísérlete most figyelemreméltó eredménnyel járt. Több parcellán a rizs kelése óta az ársztóvizet tiznaponként rendszeresen cserélte. Azokon a táblákon, amelyek ilyen gyakran friss vizet kaptak, mintegy húsz centiméterrel magasabbra nőtt a rizs s emellett holdanként 6—8 mázsával nagyobb termést is hozott. Valószínű, hogy a gyakori vízcserével a talajban lévő káros anyagok

kat sikerült kimosni. Most annak megállapítására is folynak kísérletek, mik azok az anyagok, amelyek a talajban maradvá hátráltathatják a növény fejlődését.

Ma: előadás az igazságszolgáltatás feladatáról

Ma, szerdán délután 6 órakor a Hazafias Népfőnt szegedi bizottsága és a Magyar Jogász Szövetség közös rendezésében az Ügyvédi Kamara nagy előadótermében: »Az igazságszolgáltatás feladata a népi demokrácia védelmében«
címmel elő

Fokozatosan rendbehozzák a szegedi szállodákat

Korszerűsítik a Hungáriát és a Szeged-et

Könnyebb a tevének átjutni a tű fokán, mint Szegeden szobát kapni a szállodákban. A gyorsan növekvő idegenforgalom még súlyosbítja ezt a helyzetet. Előfordult például, hogy a városunkban tartózkodó szír labdarúgó-csapat ragaszkodott a Hungária Szállóhoz. A vendéglátók, a vasutasok minden fát megmozgattak, de eredmény nélkül, mert a

Hungária minden szobája foglalt volt. De mégis külföldi vendégekről lévén szó, a belföldieket, a magyarokat meggyőzték — ingyen szállást biztosítottak részükre egyik kollégiumban —, hagyják el a Hungáriát, adják át helyüket a szíreknek.

Sajnos, ez nem egyedülálló jelenség. Ha Szegedre látogat egy-egy nagyobb csoport külföldi, a magyarok ki-

költöznek a szállodákból. Eppen ezért meggondolandó dolg szabadtéri játékokról beszélni megfelelő szálloda nélkül.

A városi tanács segítsége

A Hungáriában naponta sok külföldi fordul meg. Szombaton egy görög család, vasárnap egy bolgár szállt meg. Sajnos eddig nem sok gondot fordítottak a szegedi szállodák karbantartására. Elhanyagolt volt külsejük, belsejük egyaránt. Elavult függönyök, régi bútort, télen hideg szobák. Ha egy-egy melegebb éghajlatról jött vendég a Hungáriába, a szálloda létező villanymelegítőt összehordták szobájába, hogy valahogy elviselhető legyen a hőmérséklet.

Szeged városi tanácsa végrehajtó bizottsága ülésén a minap szóba került a szegedi szállodák problémája. Sürgősen — még a tél beállta előtt — segíteni kell! — születet meg a határozat. A Szeged Szállója berendezéseinek pótlására a szükséges pénzmenyiség felét, 85 200 forintot biztosítják — a többi a szállodák főigazgatósa pótolja.

Központi fűtés a Hungáriában

A Hungária »kiöregedett«
kazánjait új kazánokkal cserélték ki. Az egész épületbe központi fűtést vezettek be — az étterembe is —, a fűtőtesteket megtisztították a vízkötől, valamennyit átfestették kívülről. A téli tüzelő már a pincében van — tehát nem lesz szükség villanymelegítőre. A kazánok kicserélésével ismét lesz meleg- és hidegvíz-szolgáltatás. Eddig csak hideg volt, nagyráttán meleg.

A világtással is sok baj volt. Hol az egyik, hol a másik szobában aludt el a villany, tültérhelés esetén sok szobában fel sem gyulladt. Ötvenezer forintos költséggel 110-ről 220 volt-ra kapcsolták át a berendezést — lesz fény is.

Javítják a kiszolgálást is

A barátságatlan szobákat torontáli és magyar perzsa összekötő szőnyeggel tették otthonosabbá, a függönyöket is fokozatosan kicserélik, a kárpitozott bútorra izléses huzat kerül.

A Hungária Szálló vezetőse a tárgyi berendezéseken kívül nívósabb kiszolgálásra törekszik. Rendszeresítették a fürdőszobákban a fürdőköpenyt és a papucsot. A közeljövőben londoni, szobapincér biztosítja a vendégek kényelmét.

A szállodai szobák számának növelésére a Hungária vezetői nagyszerű tervet készítettek. Eszerint az első emeleti nagyeremből — teljesen kihasználtnak áll — tizenhat szobát lehetne kiképezni. Az Országos Idegenforgalmi Vállalat 1958-as költségvetésén múlik csupán a terv megvalósítása.

A „Szeged” sem marad le

A másik — és több nincs — nagy szállodánk, a Royal, helyesebben a Szeged Szálló, a Szegedi Szálló és Vendéglátó Vállalat kezelésében. Ez talán még elhanyagoltabb, szegényesebb volt, mint a Hungária. Csak most jutottak el odáig, hogy a villanyvezetékét falba helyezték. A régi rézágakat kicserélik, lefestik a szobákat, egyszerűen modern szállodává alakítják. A Hungáriához hasonlóan londoni és szobapincér szolgálatot vezetnek be. Távolabbi tervük, kérésük: az Ingatlankezelő Vállalat kívülről is hozassa rendbe az épületet, a Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat vonuljon ki végre a kávéházból, szép teraszukat nyáron presszóként üzemeltetik.

Nem élhetek muzsikaszó nélkül...

A Szegedi Nemzeti Színház nyitódarabja

Móricz Zsigmonddal nyitotta idej évadját a szegedi színház, s ez már magábanvéve is öröndetes éppen az idén, mintegy emlékeztetve nagy írónk halálának 15. évfordulójára. Móricz vérbő, valóban hús-vér figuráit mindig szívesen látjuk, akár a regény lapjairól, akár a színpad rivaldájának és szuffitáinak fényéből lépnek elének. E kisregényből és színműből egyaránt ismeri alkotása — a »Nem élhetek muzsikaszó nélkül«
— nem tartozik ugyan a legmarkánsabb és legnagyobbértékű móriczi művek közé, de »ez ungue leonem«
magánviseli ez is a magyar realista ábrázolás mesterének letagadhatatlan jellemformáló és kritikai vonásait.

Móricz-vígjátékokat úgyis rég látunk már színpadon, így hát elégedjünk meg ezzel az írói fiatal korára eső alkotással a színház évnívójaként, s ne kérjünk tőle számot sem többet, sem kevesebbet, mint amit e vígjáték nyújtani tudhat. Látszólag idilli rajz e négyfelvonás, fiatal házaspár házassági téma is — amely különben Móricz egyik legutóbbi területe — sokkal terhesebb a problémákkal, mint azt a konfliktust teremtő első felvonásbeli bonyolalom az első pillanatra láttatni engedi. A feudális világ bomlásával mindinkább önálló egyéniséggé formálódó nő emancipációs küzdelme is ez, amely még nem tudatosan jelentkezik ugyan, de jelentkezik. Ezen túlmenően azonban nagyobb rengések is morajlanak abban a világban, amelyet a darab kissé rózsaszín túllüggönyje takar. Nem különösen éles társadalombírálattal, de mégis félreérthetetlenül tárul elének az úri dárídókban, fényűző mulatságokban és mulatságokban élő mihaszna dzsentri szükségszerűen bukárra ítült társadalmá. S e mulatozások nemcsak azért veszélyesek, mert elfogy-nak hozzá az anyagiak, hanem mert erkölcsi, lelki pusztulást is jelent. Mítsem változott a mondanivalón, hogy a darab főhőse, Balázs nyíri földbirtokos végülis hűbérurak házából a cigányokat, véget vet a muzsikáló-vigadó életnek. Ha nála talán nem is, de a többi Balásznál, a többi dzsentrinél, »magyar úrnál«
tovább folyik ez az élet, mígsem egészen ki nem csúszkál lábuk, s egész osztályuk lába alól a föld...

A színház előadásának, s legfőkénti rendezőjének érdeme, hogy ez a mondanivaló ott érződik minden jelenetben. A »Nem élhetek muzsikaszó nélkül«
szegedi előadásának sikerében a legnagyobb része kétségkívül a színház új fő-

rendezőjének, Abonyi Tivadarnak van. Pontosan megtalálta azt a hangot, amely ehhez a darabhoz szükséges: a vígjátéki »vonalat«
egy pillanatra sem tévesztve szem elől adott alkalmat a darab társadalmi mondanivalójának meglátására is, egy-egy jelenet hangsúlyozásával vagy egy-egy figura élesebb rendezésével. Külön érdeme a tömegjelenetek hatásos és jellemző beállításai. Nem véletlen, hogy a premierközönség felcsattanó tapssal fejezte ki elismerését az első felvonás megkapó indításáért.

A színészek játékanak

Balogh Rózsával (Pólika) kell kezdenünk. Öröm nemcsak a színházbarátok közönség, de a kritikus számára is, ha egy-egy színész művészi fejlődését szemmel kísérheti. Balogh Rózsánál lehetetlen nem meglátni ezt a fejlődést, amelyet a szublimen gazdagabbak lesznek. Szerencse, hogy ma már nem kell skatulyázni egyetlen színésznőt sem, hogy vajon szubrett vagy prózai művész-e inkább, mert nála azután csakugyan zavarba jönne az ember.

Balázs, nyíri földbirtokos alaktólóként új színésszel, helyesebben a szegedi színház új művészeivel ismerkedhetünk meg. Bodó György markáns vonásokkal, feszülő élet-erővel, izetes kemény, duhaj-makacs vesztébe rohanó, jellegzetes típust alkotott. Hiteles figurát kaptunk. Játéka azt a biztató ígéretet nyújtotta, hogy szegedi művészi pályáján még több, s talán még színesebb, sokrétűbb alakítást is láthatunk tőle.

A három nagynéni a színdarabban, s az előadásban is külön sorokat érdemel. Móricz e három idős nő típusát láthatóan különös gondnal formálta meg: a feudális múlt ittmaradt alakjai, akik azonban külön-külön mégis sajátos egyéniségek. Meg-

elevenítőik valóságos élettel töltötték meg figurájukat. A családfehént tisztelt Zsani néni Décsy Györgyi, az öregségében is hű nagyothalló Mina néni Miklós Klára, a jószívű, a szegényeket gyámolító, szinte »nem e világból való«
Pepi néni pedig Tóth Böske művészete nyomán kell életre. Mindhármójukat egyaránt ki kell emelni, külön még azért is, hogy könnyen bohózatba fulladó szerepüket (legjobbán Miklós Klára Mina nénijére vonatkozik ez) művészi mértéktartással játszották, s így tették igazán reális, értékes alakításá.

A színházhoz balett-táncosból színésznőként visszatért Lehoczky Zsuzsa kellemes meglepetést jelentett. Annyi friss színnel, játékigazsággal, átéléssel nevetett, haragított meg — amint épp kellett — Birikejében, hogy különbül nem is lehet ennél.

A sokszereplő darabból Katona András (Lajos bácsi) alakja még külön di-

(Siflis József felvétele.)

— Hát... dalolsz velem egyet, Pólika?

Jelenet a »Nem élhetek muzsikaszó nélkül«
I. felvonásából: Bodó György (Balázs), Balogh Róza (Pólika), és a nótát Lakatos Géza húzza.

cséretre méltó, viszonylag rövid szerepében is átélte típust teremtve. A Kisvicsáknejt játszó Torday Ilona, a Veronikát, a vígözvegyet alakító Zilahy Hedy csilantott meg egy-egy színesebb pillanatot. Lakky József (Viktor, pesti jogász) sajnos ezúttal nem sok újat adott megszokott játékhöz, amely így modorosnak tűnt.

Lakatos Géza és zenekarának közreműködése megfelelő aláfestést adta a mulatós jeleneteknek, jól illeszkedtek az előadásba. Sándor Sándor díszletei korhűek, s egyben hangulatfestők is voltak.

LÖKÖS ZOLTÁN